

TORs yttrande

Remissyttrande över Riksskatteverkets rapport Ett reformerat uppgiftslämnande (RSV Rapport 1986:7)

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund (TOR) beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerade rapport får förbundet härmed anföra följande.

Allmänt

RSV:s utredning är en överarbetning och fullföljd av de förslag som framlades av kommissionen mot ekonomisk brottslighet i betänkandet FÖRETAGENS UPPGIFTSLÄMNANDE FÖR BESKATTNINGSAKTA (SOU 1983:75—76). I remissyttrande över det betänkandet anslöt sig TOR i allt väsentligt till kommissionens bedömningar av kontrollverksamhetens brister och dess förslag om principerna för det framtida uppgiftslämnandet och kontrollen.

TOR finner ingen anledning att frångå tidigare redovisade grundläggande uppfattningar och stöder således i stort nu framlagda förslag. I vissa avseenden finns dock anledning till påpekanden.

Utformningen av uppgiftslämnandet

I remissvaren på kommissionens förslag till utformning av uppgiftslämnandet förekom kritiska röster som bl a menade att ett obligatoriskt användande av allmänna räkenskapscheman skulle kunna få en negativ inverkan på utvecklingen av god räkenskapsred. RSV redovisar i rapporten olika argument mot remisskritiken och menar att frågorna får ses som överdrivna. Man framhåller bl a (sid 98) att det med näringslivet uppnåtts en samstämmig uppfattning om att ett enhetligt uppgiftslämnande lämpligen bör utformas på ett sätt som inte strider mot BAS-planen. Vidare sägs att detta inte innebär att BAS-planen är eller blir ett rättsligt instrument i beskattningen samt att ett naturligt ansvar åvilar näringslivets organisationer gentemot de enskilda företagen, för att BAS-planen utvecklas i överensstämmelse med god redovisningssed. Man förmodar att den föreslagna utformningen av uppgiftslämnandet kan komma

att ytterligare bidra till BAS-planens spridning och därmed till en högre genomsnittlig redovisningsstandard i Sverige.

Även om TOR, med utgångspunkt i vad ovan relaterats, kommer fram till att tidigare framförd kritik kan ha skjutit något över målet finns det enligt förbundet anledning att noga följa utvecklingen inom förevarande område. Om det sålunda visar sig att formerna för uppgiftslämnande för fiskala ändamål tenderar att påverka näringslivets arbete med att lösa uppkommande redovisningsproblem negativt, måste nödvändiga anpassningar vidtas beträffande uppgiftslämnandet.

I sammanhanget kan en koppling göras till de föreslagna dispensreglerna. TOR noterar att de utformats något mjukare än vad kommissionen föreslog. Ett exempel härpå är att taxeringsrevision inte obligatoriskt skall genomföras då dispens meddelats. TOR delar denna uppfattning. Förbundet menar dock att dispensreglerna skulle kunna utformas med en något generösare syn än vad som föreslås i rapporten. För det fall ett företag har sin redovisning upplagd på ett sådant sätt att det inte utan svårighet kan använda det föreslagna räkenskapsformatet bör dispens kunna ges — i princip utan hänseende på företagsstorlek. Här kan även hänvisas till ett annat förslag, vilket bör ge utrymme för utökad dispensgivning, nämligen det att företagets externrevisor skall lämna ett intyg om att de utdrag ur räkenskaperna som bifogas självdeklarationen överensstämmer med de förda räkenskaperna. Detta intyg torde ha samma värde oavsett om räkenskapsutdraget lämnas enligt ett standardiserat formulär eller om det är delvis individuellt utformat. TOR kan inte överblicka vilken effekt en utökad dispensgivning kan ge beträffande t ex de maskinella avstämningsrutinerna. Förbundet vill dock framhålla att det kan vara att föredra att ge företagen en större frihet, i vart fall beträffande detaljerna i redovisningsformerna än att prioritera konformiteten i de maskinella rutinerna. Det är bland de senare som nödvändiga anpassningar bör göras.

Särskilt om de mindre företagens deklarerationer

I rapporten nämns att företagens uppgiftslämnande inte har i grunden förändrats sedan 1920-talet. Detta gäller inte minst de mindre företagen (och jordbruken). För dessa, som utgör mer än hälften av företagen, föreslås i princip ingen annan förändring än att nuvarande deklarerationsbilagor (R1 m fl) moderniseras något och förses med registreringskoder. Någon bedömning av vilka problem som finns för företagen att lämna uppgifterna redovisas inte, inte heller berörs vilka kontrollproblem — eller ens kontrollbehov — som föreligger. Såvitt kan utläsas skall i den nya ordningen samtliga uppgifter i de modifierade blanketterna (N5 m fl) registreras och ”maskinkontrolleras”. Därutöver torde endast viss begränsad manuell kontroll ske.

TOR anser att man här inte har utnyttjat möjligheterna till att förenkla dek-

larationsförfarandet. En betydande mängd av de ifrågavarande företagen är av relativt blygsam omfattning. Ofta rör det sig om "sidoverksamhet" som bedrivs av löntagare — d v s personer som utöver en huvudsaklig inkomst av tjänst har en mindre inkomst av rörelse, jordbruk etc. TOR ifrågasätter om det inte vore möjligt att införa en "förenklad företagsdeklaration" för i vart fall de allra minsta företagen. Utifrån förbundets erfarenheter bedöms det inte särskilt givande med ett alltför omfattande uppgiftslämnande för dessa företag. Detta torde snarare leda till en situation där man får rätta tekniska felaktigheter i stället för att utföra relevant kontroll. TOR föreslår således att frågan om de mindre företagens deklarerationer övervägs ytterligare. Ett enklare förfarande för dessa torde gagna såväl de skattskyldiga som skattemyndigheterna.

Övriga frågor

TOR biträder vad som sägs beträffande organisatoriska effekter samt genomförandestarten. Vad avser genomförandet kan dock övervägas att detta sker stegvis under några år i syfte att ge ökade möjligheter till såväl företagen som skattemyndigheterna att anpassa sig till den nya ordningen.